

Karta Audytu Wewnętrznego

Rozdział I

Postanowienia ogólne

§ 1. Karta Audytu Wewnętrznego, zwana dalej Kartą, określa:

- 1) podstawy prawne przeprowadzania audytu wewnętrznego;
- 2) cele i zakres odpowiedzialności działania audytu wewnętrznego oraz rodzaj usług świadczonych przez audyt wewnętrzny;
- 3) uprawnienia i obowiązki audytora wewnętrznego.

§ 2. Ilekroć w niniejszej karcie jest mowa o:

- 1) „Urzędzie” – należy przez to rozumieć Urząd Miasta i Gminy w Gryfinie;
- 2) „Regulaminie organizacyjnym” – należy przez to rozumieć Regulamin Organizacyjny Urzędu Miasta i Gminy w Gryfinie;
- 3) „ustawie o finansach publicznych” – należy przez nią rozumieć ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 ze zm.);
- 4) „kontrolni zarządczej” – należy przez nią rozumieć ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy;
- 5) „Kierowniku jednostki” – zgodnie z odrębnymi przepisami, należy przez niego rozumieć osobę lub organ jedno- lub wieloosobowy (zarząd), który - zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, statutem, umową lub na mocy prawa własności - uprawniony jest do zarządzania jednostką, z wyłączeniem pełnomocników ustanowionych przez jednostkę;
- 6) „Burmistrzu” – należy przez niego rozumieć Burmistrza Miasta i Gminy Gryfino;
- 7) „Jednostkach organizacyjnych Gminy Gryfino” - należy przez to rozumieć jednostki organizacyjne Gminy Gryfino, które nie prowadzą audytu wewnętrznego na podstawie odrębnych przepisów;
- 8) „komórce organizacyjnej Urzędu” – należy przez to rozumieć wydziały, biura, referaty lub samodzielne stanowiska pracy w Urzędzie Miasta i Gminy w Gryfinie;
- 9) „Kierowniku komórki organizacyjnej Urzędu” – należy przez to rozumieć naczelnika wydziału, kierownika biura/referatu, kierownika Urzędu Stanu Cywilnego, komendanta Straży Miejskiej, kierownika Gminnego Centrum Zarządzania Kryzysowego, osoby zatrudnione na samodzielnych stanowiskach pracy;
- 10) „Komórce audytu wewnętrznego” - należy przez to rozumieć komórkę organizacyjną Urzędu powołaną do realizacji zadań audytu wewnętrznego;
- 11) „Audytorem wewnętrznym” - zgodnie z ustawą o finansach publicznych należy przez niego rozumieć, osobę spełniającą warunki w niej określone, zatrudnioną w jednostce sektora finansów publicznych bądź realizującą zadania audytu wewnętrznego jako usługodawca na podstawie zawartej z nim umowy, przeprowadzającą audyt wewnętrzny zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- 12) „obszarze ryzyka” – należy rozumieć wszystkie zidentyfikowane obszary działalności Urzędu lub jednostki organizacyjnej Gminy Gryfino poddawane ocenie ryzyka;
- 13) „aktach bieżących” – należy rozumieć akta zawierające informacje niezbędne do sformułowania zaleceń, zawartych w sprawozdaniu z przeprowadzenia audytu.

§ 3. Audyt wewnętrzny w Urzędzie oraz jednostkach organizacyjnych Gminy Gryfino, przeprowadza audytor wewnętrzny zatrudniony w Urzędzie lub usługodawca, zgodnie z odrębnymi przepisami.

Rozdział II

Podstawy prawne

- § 4. Audyt wewnętrzny w Urzędzie oraz jednostkach organizacyjnych Gminy Gryfino przeprowadza się w oparciu o:
- 1) ustawę o finansach publicznych;
  - 2) przepisy wykonawcze do ustawy o finansach publicznych;
  - 3) inne odrębne przepisy.

Rozdział III

Cele i zakres odpowiedzialności działania audytu wewnętrznego oraz rodzaj usług świadczonych przez audyt wewnętrzny

- § 5. 1. Głównym celem audytu wewnętrznego jest świadczenie niezależnych, obiektywnych usług zapewniających i doradczych, których celem jest przysporzenie wartości i usprawnienie działalności operacyjnej Urzędu oraz jednostek organizacyjnych Gminy Gryfino.
2. Celem audytu wewnętrznego jest pomaganie Urzędowi oraz jednostkom organizacyjnym Gminy Gryfino w osiąganiu ich celów poprzez systematyczne i zdyscyplinowane podejście do oceny i doskonalenia skuteczności procesów, w szczególności zarządzania ryzykiem, kierowania jednostką i systemu kontroli.
  3. Audyt wewnętrzny stanowi ogół działań obejmujących sprawowanie niezależnej, obiektywnej i systematycznej oceny kontroli zarządczej oraz czynności doradcze, których celem jest wspieranie kierownictwa w realizacji celów i zadań.
  4. Ocena, o której mowa w ust. 3 dotyczy w szczególności adekwatności, skuteczności i efektywności kontroli zarządczej w jednostce organizacyjnej lub jednostce samorządu terytorialnego.
- § 6.1. Audytem wewnętrznym winny być objęte wszystkie obszary działania Urzędu oraz jednostek organizacyjnych Gminy Gryfino.
2. Zakres audytu wewnętrznego nie może być ograniczany. Audytor wewnętrzny powiadamia niezwłocznie kierownika jednostki oraz Burmistrza o wszelkich próbach ograniczania zakresu audytu wewnętrznego.
- § 7.1. Audytor wewnętrzny może wykonywać również czynności doradcze.
2. Celem czynności doradczych jest przysporzenie wartości oraz usprawnienie procesów zarządzania jednostką, zarządzania ryzykiem i kontroli, z zachowaniem zasady, że audytor wewnętrzny nie przejmuje na siebie odpowiedzialności lub uprawnień wchodzących w zakres zarządzania jednostką.
  3. Audytor wewnętrzny może wykonywać czynności doradcze:
    - a) w Urzędzie – na wniosek Burmistrza lub z własnej inicjatywy w zakresie uzgodnionym z Burmistrzem;
    - b) w jednostce organizacyjnej Gminy Gryfino – na wniosek kierownika tej jednostki, za zgodą Burmistrza.
  3. Audytor wewnętrzny może z własnej inicjatywy składać kierownikowi audytowanej komórki organizacyjnej lub jednostki wnioski mające na celu usprawnienie funkcjonowania ww. komórki organizacyjnej lub jednostki.
  4. W efekcie przeprowadzenia czynności doradczych audytor wewnętrzny przedstawia opinie lub wnioski odnoszące się do usprawnienia funkcjonowania jednostki.
  5. Wydane przez audytora wewnętrznego wnioski i opinie, o których mowa w ust. 3 i 4 nie są wiążące dla kierownika komórki organizacyjnej lub kierownika jednostki.

§ 8.1. Audytor wewnętrzny informuje Burmistrza o zagrożeniu dla realizacji planu audytu, w przypadku stwierdzenia, że wykonanie czynności doradczych może doprowadzić do powyższego.

2. Audytor wewnętrzny może odmówić wykonywania czynności doradczych, jeżeli uzna, że wykonywanie czynności doradczych, prowadziłyby do naruszenia zasady zawartej w § 7 ust. 2.
3. O odmowie wykonania czynności doradczych oraz jej przyczynach audytor wewnętrzny zawiadamia na piśmie kierownika jednostki wnioskującego o dokonanie czynności oraz Burmistrza.
2. Burmistrz może wydać pisemne polecenie wykonania czynności doradczych.

§ 9. Audytor wewnętrzny przeprowadza audyt zlecony w Urzędzie i jednostkach organizacyjnych Gminy Gryfino, na podstawie odrębnych przepisów.

Rozdział IV

Uprawnienia i obowiązki audytora wewnętrznego

§ 10.1. Stanowisko Audytora Wewnętrznego podlega bezpośrednio Burmistrzowi, który zapewnia organizacyjną niezależność i odrębność wykonywanych przez niego zadań.

2. Audytor wewnętrzny powiadamia niezwłocznie Burmistrza oraz kierownika jednostki o wszelkich próbach ograniczania zakresu audytu wewnętrznego, narzucania zakresu audytu, wpływania na sposób wykonywania pracy oraz informowania o jego rezultatach.

§ 11.1. Audytor wewnętrzny wykonuje swoje obowiązki zgodnie z zakresem wynikającym z Regulaminu organizacyjnego, określonym dla niego zakresem czynności lub umową, a także odrębnymi przepisami prawa.

2. Do zadań audytora wewnętrznego należy w szczególności:
  - 1) przeprowadzanie audytu wewnętrznego w Urzędzie i jednostkach organizacyjnych Gminy Gryfino;
  - 2) opracowanie rocznego planu audytu, o którym mowa w § 12 ust. 1, opartego na analizie ryzyka wszystkich zidentyfikowanych obszarów działalności Urzędu i jednostek organizacyjnych Gminy Gryfino.
  - 3) sporządzanie i przedstawienie Burmistrzowi rocznego sprawozdania z wykonania planu audytu za rok poprzedni, o którym mowa w § 13 ust. 1 i 2.
3. Audytor wewnętrzny ma obowiązek poszerzać swoją wiedzę, umiejętności i kwalifikacje poprzez stałe doskonalenie zawodowe.
4. Odpowiednie środki, na cel zawarty w ust. 3 zapewnia Burmistrz.

§ 12.1. Audyt wewnętrzny w Urzędzie i jednostkach organizacyjnych Gminy Gryfino, przeprowadza się na podstawie rocznego planu audytu wewnętrznego, z zastrzeżeniem ust. 4.

2. Plan audytu sporządza audytor wewnętrzny, zgodnie z odrębnymi przepisami.
3. Plan audytu wewnętrznego, o którym mowa w ust. 2, audytor wewnętrzny opracowuje w taki sposób, by jak najlepiej wykorzystywać powierzone środki i czas pracy.
4. W uzasadnionych przypadkach audyt wewnętrzny przeprowadza się poza planem audytu, na podstawie odrębnych przepisów.

§ 13.1. Audytor wewnętrzny, co najmniej raz do roku, przekazuje Burmistrzowi informację na temat realizacji działalności audytu wewnętrznego (roczne sprawozdanie z wykonania planu audytu wewnętrznego).

2. Sprawozdanie z wykonania planu audytu wewnętrznego sporządza audytor wewnętrzny, zgodnie z odrębnymi przepisami.

3. W razie wystąpienia okoliczności mogących wpłynąć negatywnie na realizację planu audytu wewnętrznego, audytor wewnętrzny opracowuje i przedstawia Burmistrzowi informację na temat realizacji planu audytu wewnętrznego, uzgadniając, w formie pisemnej, zakres realizacji planu audytu.
4. Z przeprowadzonego zadania audytowego audytor wewnętrzny sporządza sprawozdanie.
5. Sposób i tryb przekazania sprawozdania, o którym mowa w ust. 4 określają odrębne przepisy.

§ 14.1. Audyt wewnętrzny jest prowadzony zgodnie z procedurami zawartymi w Księdze Procedur Audytu Wewnętrznego.

2. Księgę Procedur Audytu Wewnętrznego, o której mowa w ust. 1 opracowuje audytor wewnętrzny.
3. Księga procedur Audytu Wewnętrznego podlega aktualizacji.

§ 15.1. Audytor wewnętrzny prowadząc audyt wewnętrzny, ma prawo w szczególności do:

- 1) nieograniczonego dostępu i wglądu do wszelkich dokumentów, informacji i danych oraz innych materiałów, w tym utrwalonych na elektronicznych nośnikach danych związanych z funkcjonowaniem Urzędu i jednostek organizacyjnych Gminy Gryfino;
- 2) sporządzania odpisów, kopii, wyciągów, zestawień lub wydruków, z dokumentów o których mowa w punkcie 1,
- 3) wstępu do obiektów i pomieszczeń Urzędu oraz jednostek organizacyjnych Gminy Gryfino;
- 4) żądania od Kierowników komórek organizacyjnych Urzędu i jednostek organizacyjnych Gminy Gryfino, a także ich pracowników udzielania ustnych lub pisemnych informacji;
- 5) w razie zaistnienia konieczności: korzystania z usług innych specjalistów wewnętrznych lub zewnętrznych (spoza Urzędu lub jednostek organizacyjnych Gminy Gryfino);
- 6) swobodnych kontaktów z kierownictwem Urzędu i jednostek organizacyjnych Gminy Gryfino.

z zachowaniem przepisów o tajemnicy ustawowo chronionej.

§ 16.1. Audytor wewnętrzny wykonuje swoje zadania w sposób niezależny, obiektywny, bezstronny i wolny od uprzedzeń.

2. O każdym przypadku próby naruszenia niezależności lub obiektywizmu audytora wewnętrznego albo możliwości wystąpienia konfliktu interesów audytor wewnętrzny informuje Burmistrza oraz kierownika jednostki.
3. Audytor wewnętrzny obowiązany jest dbać o to, aby nie powstał konflikt interesów, a w szczególności:
  - 1) nie może przyjmować jakichkolwiek korzyści, które mogłyby naruszyć jego niezależność, uczciwość i obiektywizm w wykonywaniu pracy lub mogłyby być postrzegane w ten sposób;
  - 2) w okresie co najmniej 1 roku nie powinien przeprowadzać audytu tej działalności, którą sam uprzednio prowadził lub, za którą odpowiadał;
  - 3) nie może przeprowadzać audytu działalności, w którą zaangażowani są członkowie jego rodziny lub inne blisko związane z nim osoby.
4. Audytor wewnętrzny nie jest uprawniony do wykonywania jakichkolwiek obowiązków związanych z działalnością operacyjną Urzędu oraz jednostek organizacyjnych Gminy Gryfino – podlegających audytowi, ani ich nadzorowania.

§ 17.1. Audytor wewnętrzny powinien:

- 1) przestrzegać przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz wewnętrznie obowiązującego w Urzędzie i jednostkach organizacyjnych Gminy Gryfino;
- 2) wykonywać swoją pracę uczciwie, odpowiedzialnie, z odpowiednim zaangażowaniem;

- 3) przedkładać dobro publiczne nad interesy własne i swojego środowiska.
2. Audytor wewnętrzny winien dążyć do ujawniania wszystkich istotnych faktów, o których posiada wiedzę, a których nie ujawnienie mogłoby zniekształcić sprawozdanie z przeprowadzonego zadania audytowego, w zakresie badanej działalności Urzędu oraz jednostki organizacyjnej Gminy Gryfino.
3. Audytor wewnętrzny monitoruje realizację wyników audytu przekazanych kierownikom jednostek, w celu zapewnienia, że decyzje przez nich podjęte zostały skutecznie wdrożone lub że zaakceptowali oni ryzyko niepodejmowania działań. Informację o wynikach monitoringu przedkłada w kierownikom jednostek oraz Burmistrzowi.
4. Audytor wewnętrzny powinien dążyć do przedstawienia kierownikowi jednostki uwag i wniosków umożliwiających osiągnięcie celów, realizacji zadań Urzędu i jednostek organizacyjnych Gminy Gryfino oraz lepszych efektów ich działalności.
5. Audytor wewnętrzny nie powinien uchylać się od przedstawiania kierownikowi jednostki wniosków mogących skutkować koniecznością podjęcia trudnych decyzji.
6. Audytor wewnętrzny działa z należytą starannością, uwzględniając w szczególności:
  - 1) zakres pracy niezbędny do osiągnięcia określonych celów;
  - 2) efektywność i adekwatność procesów zarządzania ryzykiem i zarządzania Urzędem lub jednostką organizacyjną Gminy Gryfino oraz systemów kontroli wewnętrznej;
  - 3) prawdopodobieństwo wystąpienia nieprawidłowości, błędów lub braku zachowania zasady legalizmu.